

Zasnova novega volilnega sistema **ZVDZ-E, EPA 1082-VI**

Ekspertna skupina:

Ivan Kristan

Miran Mihelčič

Emil Milan Pintar

Branka Kastelic

5. maj 2014 – Državni zbor

Izhodišče: Zagotoviti večji vpliv državljanov pri določanju kandidatov in odločilni vpliv volivcev na izbiro poslancev

Ob ohranjanju 4%-nega praga v prihodnje 44 volilnih okrajev v 11 volilnih enotah, v vsakem od okrajev približno enako število volivcev. V vsakem volilnem okraju vsaj en večinsko (50 % + 1: v prvem ali drugem krogu) izvoljeni poslanec v prvem ali drugem krogu (+ po 1 mandat poslancema 2 narodnostnih skupnosti): zagotovljen sorazmerni okvir razdelitve mandatov (88 minus večinski mandati za izvoljene neodvisne kandidate in kandidate list z nedoseženimi 4% glasov zanje na veljavnih oddanih glasovnicah na državni ravni) za liste, ki bi dosegle vsaj 4% glasov od veljavnih oddanih glasovnic oziroma pridobile vsaj 4 neposredno izvoljene poslance.

Prednosti kombiniranega (poosebljenega sorazmernega) volilnega sistema

Zaporedna številka	Prednosti kombiniranega (poosebljenega sorazmernega) volilnega sistema
1.	Ni potrebna sprememba ustave!!
2.	Vsak volivec razpolaga v prvem krogu z dvema glasovoma: prvega namenja konkretnemu kandidatu; drugega eni od list.
3.	Volilna glasovnica je veljavna, če je nesporno razvidna volivčeva volja vsaj pri enem od dveh glasov.
4.	Večja povezava kandidatov z volilnim okolišem tudi pri kandidiranju; vsak okraj ima v teku celotnega mandata svojega (praviloma večinsko izvoljenega) poslanca; to pomeni, da bo z glasovnice zanesljivo izvoljen (in torej praviloma imel mandat) vsaj en poslanec: volivci v volilnem okraju imajo tako zanesljivo svojega glasnika.

5.	Ustreznejši poslanci z večinsko oziroma veliko podporo v volilnem okolišu, torej dosežena posebnost glede na doseženo uvrstitev (in ne glede na % glasov zanj!) kandidata v volilnem okraju (ter glasove za listo v volilni enoti).
6.	Povečanje odgovornosti poslancev do volivcev, ker imajo volivci v volilnem okraju svojega zastopnika, in zato predvidoma večje stalnejše sodelovanje poslanca z volivci v okraju.
7.	Pričakovana večja volilna udeležba zaradi kandidature neodvisnih kandidatov in kandidatov območno zamejenih list.
8.	Olajšana možnost kandidiranja neodvisnih kandidatov in kandidatov območno zamejenih list.

9.	Izvolitev poslanca odvisna od večjega števila volivcev: torej zmanjšan prevelik vpliv manjšega števila volivcev dosedanjega manjšega volilnega okraja na izvolitev poslanca.
10.	Zmanjšan vpliv strankokracije (vodstev strank) oziroma povečanje demokracije znotraj strank.
11.	Večja spolna uravnoteženost zastopanosti kandidatov za poslance.
12.	Stvarnejša možnost (večinske) izvolitve neodvisnih kandidatov in kandidatov območno zamejenih list.

13.	Izbira celo med kandidatoma iste liste (preferenčni glas) v volilnem okraju.
14.	Vzpostavitev vlade, ki jo sestavljajo zastopniki večine volivcev.
15.	Povečana možnost, da prepozna volivec z oddanim glasom za večinsko izvoljenega kandidata v prvem ali drugem krogu ter uspešno listo v prvem krogu v državnem zboru v enem od poslancev zastopnika svojih stališč oziroma interesov; torej boljša preslikava teženj volivcev v sestavi državnega zbora.
16.	Možno smiselno sklepanje prihodnjih koalicij v drugem krogu volitev.
17.	Smiselno nadomeščanje poslancev, če izvoljeni poslanec odstopi od mandata.

PRIMER VOLILNE GLASOVNICE

Številka in naziv volilne enote	
Številka in naziv volilnega okraja	

Zaporedna številka	Ime in priimek kandidata	Zaporedna številka	Naziv liste
1.	Minka Bogataj	1	A
2.	Gal Poličnik		
3.	Miha Naraločnik		x
4.	Peter Lipič	2	B
5.	Mira Djurić		
6.	Jana Obersnel		x
.....			
11.	Vida Gabršček	5	F
12.	Luka Zeni		
13.	Marjan Bogataj		x
14.	Silvana Pahor		x
.....			
.....			
28.	Branka Okršlar	12	K
29.	Vinko Bizant		

- **PRIMER RAZDELITVE 78 MANDATOV** med liste ob predpostavki, da so volivci z absolutno večino izvolili tudi 10 poslancev, ki so bili neodvisni kandidati (8), in 2 poslanca liste C, ki sicer ni dosegla praga 4% vseh veljavnih glasovnic ali zbrala vsaj 4 mandate (to je uspelo listi B).

Število delitev mandatov v 1.krogu: 78

Število delitev mandatov v 2.krogu: 74

Razdeliti še: $74 - 68 = 6$

Navzgor zaokrožili liste: D, M, L, A, G, E,

#	Naziv liste	O	[%]	P	S	T	U	R	V
1.	A	7	17.00	17.85714	13.92857	18.53871	13.71865	14	7
2.	B	4	3.50	3.67647	2.86765	0.00000	0.00000	4	
3.	C	2	2.80	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	2	
4.	D	6	12.30	12.92017	10.07773	13.41330	9.92585	10	4
5.	E	3	4.50	4.72689	3.68697	4.90731	3.63141	4	1
6.	F	10	14.20	14.91597	11.63445	15.48528	11.45911	11	1
7.	G	4	10.70	11.23950	8.76681	11.66848	8.63468	9	5
8.	H	0	8.00	8.40336	6.55462	8.72410	6.45583	6	6
9.	I	0	5.50	5.77731	4.50630	5.99782	4.43839	4	4
10.	J	0	0.80	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0	
11.	K	0	1.20	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0	
12.	L	0	9.70	10.18908	7.94748	10.57797	7.82770	8	8
13.	M	0	9.80	10.29412	8.02941	10.68702	7.90840	8	8
14.	N	0	0.00	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0	
15.	Neodvisni	8						8	
Skupaj		44	100.00	100.00000	78.00000	100.00000	74.00000	88	44

LEGENDA:

O - večinsko pridobljeni mandati

[%] - % glasov za liste

P - popravljeni % glasov za liste ob izločitvi % za delno neuspešne liste

S - 1. razdelitev vseh mandatov

T - popravljeni % glasov ob izločitvi % liste B, ki ni upravičena do dodatnih mandatov

U - 2. razdelitev vseh mandatov

R - končna razdelitev vseh mandatov

V - dodatni mandati zaradi sorazmernega načela pri delitvi vseh mandatov